

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL TYRIMO VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERĖS INICIATYVA DĖL VAIKO TEISĖS ŽAISTI VAIKŲ ŽAIDIMO AIKŠTELĖSĖ BEI KITOSE, VAIKŲ AKTYVIAM LAISVALAIKIUI IR ŽAIDIMAMS PRITAIKYTOSE VIEŠOSE ERDVĖSE, ĮGYVENDINIMO

2012-08-03 Nr. (6.6.-2012-113)-PR-167

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, siekdama įvertinti vaiko teisės žaisti ir aktyviai leisti laisvalaikį įgyvendinimą Lietuvos savivaldybėse bei manydama, kad šiuo atveju gali būti pažeidžiamos vaiko teisės ir įstatymais saugomi interesai, savo iniciatyva atliko tyrimą.

Pažymėtina, jog Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga dar 2005 m. atkreipė dėmesį į vaikų teisės žaisti įgyvendinimo problemas Lietuvoje. Minėtais metais iš Lietuvos savivaldybių buvo surinkta informacija apie jų teritorijose esančias vaikų žaidimo aikšteles, taip pat sportui pritaikytas vietas - futbolo stadionus, krepšinio, riedučių aikšteles ir pan. Atsižvelgiant į problemos aktualumą, 2007 m. pabaigoje minėti duomenys buvo atnaujinti, siekiant įvertinti situaciją bei pastarųjų metų teigiamus ar neigiamus pokyčius. 2009 m. vaiko teisių apsaugos kontrolierė kreipėsi į 15 atsitiktinai pasirinktų Lietuvos miestų/rajonų savivaldybių, prašydama pateikti informaciją apie 2008 m. įrengtas vaikų žaidimų aikšteles bei kitas vaikų žaidimams ir sportavimui pritaikytas viešąsias erdves. Remiantis surinkta informacija Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigoje 2009 m. buvo atliktas apibendrinimas Dėl vaikų žaidimo aikštelių ir kitų, vaikų sportui ir laisvalaikiui pritaikytų viešųjų erdvių, situacijos.¹ 2012 m. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigoje surinkti duomenys apie 2012 m. Lietuvos savivaldybėse planuojamas įrengti vaikų žaidimo aikšteles, tai pat informacija apie vaikų žaidimo aikštelių bei kitų galimų aktyvaus laisvalaikio praleidimo vietų situaciją.

1. Vaiko teisės žaisti ir ilsėtis užtikrinimo aktualumas

Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos 31 straipsnis skelbia, kad valstybės dalyvės pripažįsta vaiko teisę į poilsį ir laisvalaikį, teisę dalyvauti žaidynėse ir jo amžių atitinkančiuose pramoginiuose renginiuose, laisvai dalyvauti kultūriniame gyvenime ir kurti meno kūrinius. To paties straipsnio 2 dalyje įtvirtinamas valstybių dalyvių įsipareigojimas pagal Konvenciją - gerbti ir skatinti šias vaiko teises bei užtikrinti, kad vaikas galėtų tinkamai praleisti laisvalaikį ir poilsiauti. Vaiko teisė žaisti neatsiejama ir nuo kitų Konvencijoje deklaruojamų teisių bei nuo pagrindinio principo – vaikų interesų pirmenybės principo. Vaiko teisė žaisti neretai vadinama „užmirštąja teise“ – galbūt todėl, kad suaugusiųjų pasauliui tai atrodo labiau prabanga, o ne gyvenimo būtinybė, nes vaikai visada suranda būdų ir priemonių žaisti netgi pačiomis sunkiausiomis aplinkybėmis.² Neturėdami nei pinigų, nei galių, vaikai būna priklausomi nuo suaugusiųjų pasaulio, taip pat ir nuo vyriausybės, kad galėtų naudotis laisvalaikio, sporto ir kultūros teikiamomis galimybėmis. Pažymėtina, jog kaip ir kalbant apie kitas Jungtinių Tautų

¹ Apibendrinimas Dėl vaikų žaidimo aikštelių ir kitų, vaikų sportui ir laisvalaikiui pritaikytų viešųjų erdvių, situacijos <http://www3.lrs.lt/pls/inter/vaikai?sakId=7912&kalbId=1>

² Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos įgyvendinimo vadovas

vaiko teisių konvencijos nuostatas, kai kurioms vaikų kategorijoms reikia skirti daugiau dėmesio ir išteklių, kad jie galėtų naudotis savo teisėmis, numatytomis konvencijos 31 straipsnyje <...> Todėl šioje srityje valstybių taikomos priemonės turi būti orientuotos į neturtingesnius vaikus <...>³

Poilsis vaiko vystymuisi yra toks pat svarbus kaip ir pagrindiniai maisto, būsto, sveikatos priežiūros ir lavinimo poreikiai. Tinkamai nepailsėję vaikai, pervargę vaikai nesugeba mokytis ir yra mažiau atsparūs ligoms. Žaisdami vaikai įgyja būtinų socialinių įgūdžių, sėkmingiausia vyksta jų pozityvioji socializacija. Socializacija – vaikystėje prasidedantis procesas: išmokdamas visuomenės normų, dėsnių ir gyvenimo būdo, asmuo tampa visuomenės nariu. Didžiausią poveikį socializacijos procesui daro šeima, mokykla, bendraamžiai ir kt. Žaidimai ir sportinė veikla gerina vaikų psichinę ir fizinę sveikatą, o tai teigiamai įtakoja ir mokymosi procesą. Su sportu ir žaidimais yra susiję daug žmogiškųjų vertybių, kurios padeda plėtoti žinias, didinti motyvaciją, lavinti įgūdžius, didinti pasitikėjimą savimi, taip pat ugdyti socialinius gebėjimus – bendruomeniškumą, kolektyvinį darbą, solidarumą, toleranciją, sąžiningumą ir padeda ugdyti ir kurti harmoningą, kūrybingą ir laisvą asmenybę. Nejudrus gyvenimo būdas, nepakankamas fizinis aktyvumas, sparčiai plintantis vaikų ir paauglių tarpe, pasireiškia ir tuo, jog didėja viršsvorį turinčių ir nutukusių vaikų skaičius. Pažymėtina, jog Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos⁴ 24 straipsnyje įtvirtinta vaiko teisė į kuo geriausią sveikatą ir jos apsaugą. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme⁵ nustatyta, jog vaiko teisė augti sveikam garantuojama ne tik priemonėmis, leidžiančiomis sudaryti vaikui saugią ir sveiką aplinką, vaikų ir jų motinų (tėvų) sveikatos priežiūra, vaikų ligų profilaktika, kvalifikuotos medicinos pagalba, tinkamos kokybės maisto produktų vaikams gaminiu, tačiau taip pat ir vaiko sveiko gyvenimo būdo ugdymu (informacija, švietimu ir kt.). Dėmesys sveikai vaikų gyvensenai, mitybai bei kovai su nutukimu skiriamas tiek tarptautiniu, tiek nacionaliniu lygmeniu. Ne vienerius metus vykdomi statistiniai stebėjimai rodo, jog nutukusių visuomenės narių skaičius auga, ypač nerimą kelia didėjantis nutukusių ir antsvorio turinčių vaikų skaičius. Vertinant priemonių taikytinų ugdyti visuomenės, o taip pat ir vaikų, sveiką gyvenseną bei mitybą, svarbą, paminėtina Europos kovos su nutukimu chartija⁶, kurioje nustatytas tikslas pasiekti matomą pažangą kovojant su vaikų nutukimu ir vėliausiai iki 2015 m. pasiekti vaikų nutukimo mažėjimo tendencijas. Baltoji knyga „Dėl Europos strategijos su mityba, antsvoriu ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti“ savo tikslu iškelia nustatyti integruotą ES požiūrį, kuris padėtų sumažinti netinkamos mitybos, antsvorio ir nutukimo sukeltas sveikatos problemas⁷. Minimame dokumente pažymima, kad *asmenines pastangas ieškoti būdų, kaip didinti fizinį aktyvumą kasdieniame gyvenime, turėtų remti specialiai šiam tikslui sukurta ir pritaikyta fizinė ir socialinė aplinka*. Europos parlamentas ragina valstybes nares, regionus ir vietines institucijas aktyviau kurti „palankias aktyvumui bendruomenes“, ypač vykdant miesto planavimą, kad savivaldybių teritorijose būtų sudarytos fizinės veiklos, kuri taptų dienotvarkės elementu, galimybes ir vietiniu lygmeniu numatyti daugiau galimybių, kurios skatintų žmones laisvalaikiu užsiimti fizine veikla; tai galima pasiekti taikant vietos priemones, skirtas priklausomybei nuo automobilių mažinti ir judėjimui pėsčiomis remti, taip pat tinkamai sujungiant prekybos ir gyvenamųjų zonų plėtrą, skatinant viešąjį transportą, steigiant parkus ir prieinamą sporto infrastruktūrą, tiesiant dviračių ir pėsčiųjų takus <...>.⁸ Europos Parlamentas atkreipia dėmesį, kad zonų, kuriose vaikai ir jaunimas galėtų būti gamtoje, steigimas suteiktų jiems alternatyvą įprastam laisvalaikio leidimui ir kartu didintų jų vaizduotę ir kūrybingumą bei

³ Ten pat.

⁴ Lietuvos Respublikos 1995 m. liepos 3 d. įstatymas Nr. I-983 „Dėl Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos ratifikavimo“ (Žin., 1995, Nr. 60-1501)

⁵ Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas (Žin., 1996, Nr. 33-807)

⁶ European Charter on counteracting obesity, 2006

⁷ Baltoji knyga „Dėl Europos strategijos su mityba, antsvoriu ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti“ KOM (2007) 279, 2007

⁸ 2008 m. rugsėjo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Baltosios knygos dėl Europos strategijos su mityba, antsvoriu ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti

skatintų tirti aplinką bei ragina valstybių narių vietos valdžios institucijas remti prieinamą ir įperkamą laisvalaikio infrastruktūrą ir vietinėje aplinkoje numatyti daugiau galimybių, kurios skatintų žmones laisvalaikio užsiimti fizine veikla.⁹ Lietuvos nacionalinėje visuomenės sveikatos priežiūros 2006-2013 m. strategijos¹⁰ vienas iš svarbiausių uždavinių yra rūpintis vaikų ir jaunimo sveikatos išsaugojimu ir gerinimu, šis, ir kiti strategijos uždaviniai įgyvendinami skatinant gyventojus keisti gyvenimo būdą pagal amžių, lytį, socialinį pažeidžiamumą; mažinant aplinkos ir socialinių bei ekonominių veiksnių poveikį sveikatai; ugdant sveikos gyvensenos nuostatas; kuriant sveiką ir saugią aplinką, ypač vaikams ir jaunimui.

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos duomenimis, šiuo metu ne visi vaikai vasaros atostogų metu gali ilsėtis stacionariose ar dieninėse vaikų vasaros poilsio stovyklose, nes stovyklų skaičius nėra pakankamas, vaikų galimybes jose ilsėtis riboja gana didelės kelialapių kainos. Atsižvelgiant į susiklosčiusią situaciją, manytina, kad šią problemą iš dalies taip pat galima būtų spręsti sudarant sąlygas vaikams leisti laisvalaikį bei sportuoti vaikų žaidimų, sporto aikštelėse. Pažymėtina, jog Europos Parlamentas atkreipia dėmesį, jog „reikia atsižvelgti į šios problemos (*nutukimo*) socialinį aspektą ir ypač į tai, kad didžiausias antsvorio ir nutukimo lygis fiksuojamas žemiausiuose socialinėse ekonominėse grupėse <...>“¹¹ Visiems vaikams laisvai prieinamos žaidimų ir sporto vietos gali padėti spręsti vaikų užimtumo problemą.

2. Vaikų žaidimo aikštelių ir kitų vaikų žaidimams pritaikytų viešųjų erdvių situacija Lietuvos savivaldybėse 2012 m.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierės prašymu Lietuvos savivaldybės pateikė statistinę informaciją apie vaikų žaidimo aikštelių ir kitų vaikų žaidimams pritaikytų viešųjų erdvių situaciją savivaldybių teritorijoje. Keletas savivaldybės, darytina prielaida, pateikė netikslią informaciją, t.y. galimai informavo tik apie situacijos pokyčius 2011 m.

Vaikų žaidimo aikštelių, sporto aikštynų ir kitų, viešųjų erdvių, kuriose vaikai gali žaisti ir aktyviai leisti laisvalaikį, skaičius

1 lentelė

Eil. Nr.	Savivaldybė	Vaikų skaičius (0-15 metų) ¹²	Aikštelių skaičius daugiabučių namų kiemuose	Aikštelių įrengtų kitose viešosiose erdvėse skaičius	Aikštelių skaičius kaimiškosiose teritorijose	Ugdymo įstaigų sporto aikštynų skaičius	Kitos viešosios erdvės vaikų žaidimams ir sportui
1.	Akmenės r.	4 255	24	8	9	8	15
2.	Alytaus m.	10 111	12	14	-	29	11
3.	Alytaus r.	4 510	1	1	1	17	-
4.	Anykščių r.	4 185	11	7	4	21	9
5.	Birštono sav.	685	1	8	2	1	8
6.	Biržų r.	4 814	13	6	18	16	15
7.	Druskininkų r.	3 210	26	6	7	9	5

⁹ Ten pat.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 27 d. nutarimas Nr. 941 „Dėl Lietuvos nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2006-2013 metų strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių 2006-2008 metų plano patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 40-1290)

¹¹ 2008 m. rugsėjo 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Baltosios knygos dėl Europos strategijos su mityba, antsvoriu ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti

¹² Lietuvos statistikos departamento duomenys 2012 m. pradžioje

8.	Elektrėnų sav.	4 142	43	6	3	8	19
9.	Ignalinos r.	2 590	34	4	15	15	19
10.	Jonavos r.	8 825	9	4	5	15	26
11.	Joniškio r.	4 563	23	6	36	17	26
12.	Jurbarko r.	5 352	6	5	6	16	12
13.	Kaišiadorių r.	5 612	3	1	12	15	26
14.	Kalvarijos r.	2 315	5	1	4	8	2
15.	Kauno m.	50 864	42	7	-	57	24
16.	Kauno r.	15 862	42	6	10	36	19
17.	Kazlų Rūdos sav.	2 333	6	1	5	13	5
18.	Kėdainių r.	9 950	12	9	6	16	4
19.	Kelmės r.	5 677	9	6	8	23	7
20.	Klaipėdos m.	27 318	80	3	-	24	6
21.	Klaipėdos r.	9 253	1	8	2	19	13
22.	Kretingos r.	7 624	30	4	8	9	20
23.	Kupiškio r.	3 274	12	2	9	19	17
24.	Lazdijų r.	3 756	4	2	9	11	8
25.	Marijampolės sav.	11 040	18	4	3	26	11
26.	Mažeikių r.	11 118	50	20	19	37	19
27.	Molėtų r.	3 152	31	2	5	15	12
28.	Neringos sav.	534	-	17	-	3	5
29.	Pagėgių sav.	1 997	1	1	1	8	3
30.	Pakruojo r.	4 260	16	5	17	23	5
31.	Palangos m.	2 456	29	1	-	4	8
32.	Panevėžio m.	16 196	130	-	-	24	48
33.	Panevėžio r.	6 633	3	7	7	20	4
34.	Pasvalio r.	5 067	13	3	29	14	4
35.	Plungės r. ¹³	7 277	-	-	-	-	-
36.	Prienų r.	4 894	10	-	8	18	3
37.	Radviliškio r.	7 625	14	4	29	48	84
38.	Raseinių r.	6 441	36	6	30	22	16
39.	Rietavo sav.	1 628	11	1	4	5	2
40.	Rokiškio r.	5 341	19	9	5	16	10
41.	Skuodo r.	3 734	4	6	-	10	7
42.	Šakių r.	5 800	10	8	8	7	45
43.	Šalčininkų r. ¹⁴	6 511	2	3	1	2	2
44.	Šiaulių m. ¹⁵	17 927	-	-	-	-	-
45.	Šiaulių r.	7 534	6	8	18	22	9
46.	Šilalės r.	5 225	10	2	20	27	7
47.	Šilutės r.	8 917	35	5	13	26	25
48.	Širvintų r. ¹⁶	2 635	-	-	-	-	-
49.	Švenčionių r.	4 279	15	5	14	11	14

¹³ Nepateikė duomenų

¹⁴ Duomenys už 2011 m.

¹⁵ Pateikė netikslius duomenis

¹⁶ Nepateikė duomenų

50.	Tauragės r.	7 651	3	3	2	18	5
51.	Telšių r.	8 727	6	4	4	68	25
52.	Trakų r.	5 776	12	-	-	16	3
53.	Ukmergės r.	6 240	43	-	18	24	7
54.	Utenos r.	6 206	3	11	11	16	3
55.	Varėnos r.	3 997	8	2	2	23	17
56.	Vilkaviškio r.	8 206	4	7	17	27	27
57.	Vilniaus m.	88 003	1273	25	-	-	164
58.	Vilniaus r.	16 933	13	2	18	53	22
59.	Visagino sav.	3 638	120	3	-	6	3
60.	Zarasų r.	2 814	15	-	-	13	-

Remianti savivaldybių pateiktais duomenimis, teigtina, jog situacija savivaldybėse yra labai skirtinga, žaidimo aikštelių skaičius svyruoja nuo 1273 Vilniaus mieste iki 3 žaidimų aikštelių Alytaus rajone. Pažymėtina, jog kalbant apie vaikų galimybes žaisti jiems pritaikytos žaidimo aikštelėse, vaikų žaidimo aikštelių skaičius sietinas su konkrečioje savivaldybėje gyvenančių vaikų skaičiumi (šiuo atveju naudojamas vaikų nuo 0 iki 15 metų amžiaus skaičius), t.y. koks skaičius vaikų galimai naudojasi jiems skirtomis žaidimo aikštelėmis. Siejant vaikų žaidimo aikštelių skaičių su savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų nuo 0 iki 15 metų amžiaus skaičiumi, gerųjų pavyzdžių kontekste (Lietuvos mastu) paminėtina Visagino savivaldybė, kurioje 3 638 vaikų tenka net 123 vaikų žaidimo aikštelės (viena žaidimo aikštelė apytiksliai 30 vaikų), Vilniaus miesto savivaldybė, kurioje 88 003 vaikų tenka 1298 vaikų žaidimo aikštelės (viena žaidimo aikštelė apytiksliai 68 vaikams), Palangos miesto savivaldybė, kurioje 2 456 vaikų tenka 30 vaikų žaidimo aikštelių (viena žaidimo aikštelė apytiksliai 85 vaikams), Molėtų rajono savivaldybė, kurioje 3 152 vaikams tenka 38 vaikų žaidimo aikštelės (viena vaikų žaidimo aikštelė apytiksliai 83 vaikams). Vertinant kitų savivaldybių pateiktą informaciją apie vaikų žaidimo aikšteles jų savivaldybių teritorijoje, paminėtina, situacija Pagėgių savivaldybėje, kur beveik 2 000 vaikų tenka 3 vaikų žaidimo aikštelės, Alytaus rajono savivaldybė, kurioje 4 150 vaikų turi galimybes žaisti taip pat tik 3 įrengtose vaikų žaidimo aikštelėse. Lyginant situaciją didžiuosiuose miestuose, pažymėtina, jog geriausia situacija yra Vilniaus mieste, Kauno mieste 50 864 vaikų skirta 49 vaikų žaidimo aikštelės (viena vaikų žaidimo aikštelė apytiksliai 1038 vaikams), Klaipėdos mieste 27 318 vaikų gali žaisti 83 vaikų žaidimo aikštelėse (viena vaikų žaidimo aikštelė tenka apytiksliai 330 vaikų). Pažymėtina, jog neretai vaikų žaidimo aikštelių šalia vaikų gyvenamosios vietos problema sprendžiama kuriant sportui ir žaidimams pritaikytas viešąsias erdves – krepšinio, futbolo aikšteles, dviračių takus ir pan., sudarant vaikams galimybes naudotis ugdymo įstaigų sporto aikštynais. Vertinant gautą informaciją teigtina, jog minėtų aktyvaus laisvalaikio praleidimo vietų viešose erdvėse daugiau yra didžiuosiuose miestuose, kurortinėse vietovėse.

Savivaldybių nuomonė dėl vaikų teisės žaisti ir sportuoti tam pritaikytose vietose užtikrinimo

Dauguma savivaldybių, teikdamos informaciją, vertina, jog vaikų žaidimo aikštelių nepakanka. Ignalinos rajono, Pasvalio rajono, Kaišiadorių rajono, Kauno rajono, Kėdainių rajono, Šakių rajono, Panevėžio miesto, Neringos, Druskininkų savivaldybės nurodė, jog žaidimo aikštelių savivaldybėse pakanka, Švenčionių rajono savivaldybė nurodė, kad kaimiškose seniūnijose vaikų žaidimo aikštelėms poreikio nėra, kadangi mažėja vaikų skaičius. Birštono savivaldybė informavo, kad Birštone vaikams žaisti ir sportuoti sąlygos yra geros, pakankam žaidimams ir sportui pritaikytų viešųjų erdvių. Varėnos rajono savivaldybė informavo, kad vaikų žaidimo aikštelių ir sporto aikštynų pakanka, tačiau juos reikia atnaujinti. Kretingos rajono savivaldybė informavo, kad rajone veikia 9 sporto aikštynai prie ugdymo įstaigų, miesto

stadionas, motodromas, įrengta 16 krepšinio, 19 tinklinio, 15 futbolo aikštelių, teniso aikštelė, futbolo aikštelė su dirbtine danga bei aikštelė riedutininkams, žiemą įrengiama čiuožykla, kurioje vaikai gali saugiai čiuožinėti ir žaisti ledo ritulį. Visos sporto aikštelės tiek prie ugdymo įstaigų, tiek viešose erdvėse yra atviros, jose žaisti ir sportuoti gali įvairaus amžiaus vaikai, tačiau trūksta žaidimo aikštelių bei žaidimo įrenginių ikimokyklinio amžiaus vaikams daugiabučių namų kiemuose. Radviliškio rajono savivaldybės duomenimis, labiausiai vaikų žaidimo aikštelių trūksta kaimuose. Tauragės rajono savivaldybė informavo, kad „vaikai pageidauja žaidimo aikštelių daugiabučių gyvenamųjų namų kiemuose, tačiau gyventojai priekaištuoja dėl keliamo triukšmo aikštelėse, sudėtinga derinti skirtingo amžiaus gyventojų pageidavimus“.

Numatomi pokyčiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai pateiktoje informacijoje dauguma savivaldybių pažymėjo, kad pagrindinė problema, dėl kurios stringa pakankamo skaičiaus vaikų žaidimo aikštelių ir kitų aktyvaus laisvalaikio praleidimo plėtra, yra lėšų stoka. Pastebėtina, jog savivaldybėse vis aktyviau ieškoma būdų spręsti šią problemą Europos Sąjungos fondų lėšomis.¹⁷

Utenos rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 2 naujas vaikų žaidimo aikšteles Utenos mieste, atlikti „Utenio“ stadiono, Dauniškio gimnazijos stadiono ir aikštelės rekonstrukciją. Darbai bus vykdomi ES fondų ir savivaldybės biudžeto lėšomis.

Zarasų rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. įrengtos vaikų žaidimo aikštelės ir sporto aikštynai, pagal Vietos veiklos grupių strategiją planuojama pateikti paraiškas gauti paramą įrengti 11 vaikų žaidimo aikštelių kaimiškose vietovėse.

Vilniaus miesto savivaldybė informavo, kad 2012 m. Vilniaus miesto savivaldybėje planuojama įrengti 200 naujų vaikų žaidimo aikštelių. Aikštelės bus įrengiamos ne tik daugiabučių namų kiemuose, tačiau pagal poreikį ir vaikų ikimokyklinio ugdymo įstaigų teritorijose. Numatoma ugdymo įstaigų teritorijose įrengti 35 vaikų žaidimo aikšteles, sudarant galimybes aplinkinių namų gyventojų vaikams jomis naudotis. Taip pat planuojama įrengti 10 krepšinio aikštelių, iš kurių 10 bus įrengta mokyklų teritorijose, o 3 aikštelės viešosiose erdvėse.

Klaipėdos miesto savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 1 vaikų žaidimo aikštelę šalia senosios statybos daugiabučio namo (gyventojų lėšomis). Taip pat iš privačių lėšų bus įrengti teniso kortai bei pliažo tinklinio aikštelė. Vaikų žaidimo aikštelių remontui savivaldybė skiria 31 695 Lt, šiomis lėšomis bus suremontuotos 7 vaikų žaidimo aikštelės.

Ignalinos rajono savivaldybė informavo, kad planuojama įrengti 2 vaikų žaidimo aikšteles bei atnaujinti 1 sporto aikštyną.

Skuodo rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. bus įrengtos 2 krepšinio aikštelės, kurių įrengimas bus finansuojamas ES fondų bei savivaldybės lėšomis.

Lazdijų rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti sporto aikštyną šalia Lazdijų M. Gustaičio gimnazijos. 3 tinklinio bei 1 krepšinio aikštelę planuojama įrengti šalia Lazdijų suaugusiųjų – jaunimo mokyklos, taip pat atnaujinti ir įrengti 11 sporto aikštynų šalia kitų savivaldybės ugdymo įstaigų.

Kupiškio rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. įrengti naujų vaikų žaidimo aikštelių neplanuojama.

Prienujų rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. rajone planuojama įrengti 3 naujus sporto aikštynus.

Ukmergės rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 1 vaikų žaidimo aikštelę Ukmergės mieste, šalia daugiabučio gyvenamojo namo.

Pasvalio rajono savivaldybė informavo, kad ketina atnaujinti 1 vaikų žaidimo aikštelę ir 13 sporto aikštynų.

¹⁷ Siūlymas naudotis ES fondų lėšomis taip pat buvo pateiktas 2009 m. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigoje atliktame tyrime <http://www3.lrs.lt/pls/inter/vaikai?sakId=7912&kalbId=1>

Kazlų Rūdos savivaldybė informavo, kad 2012 m. įrengti naujų vaikų žaidimo aikštelių neplanuojama, tačiau planuojama įrengti 3 sporto aikštynus.

Elektrėnų savivaldybė informavo, kad 2012 m. Kazokiškių kaime planuojama įrengti sporto aikštyną.

Rokiškio rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. Rokiškio mieste ketinama įrengti 2 naujas vaikų žaidimo aikšteles šalia daugiabučių namų, bei atnaujinti J. T. Vaižganto vidurinės mokyklos ledo aikštelę, įrengti 5 sporto aikštynus, bei 1 sporto aikštyną atnaujinti.

Vilkaviškio rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. įrengti vaikų žaidimo aikštelių neplanuojama, ES fondų lėšomis bus atnaujinti 2 sporto aikštynai.

Kaišiadorių rajono savivaldybė informavo, kad planuojama įrengti 2 vaikų žaidimo aikšteles ir įrengti/atnaujinti 4 sporto aikštynus.

Kelmės rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti vieną vaikų žaidimo aikštelę, (tam skirta 500 Lt) bei įrengti 2 sporto aikštynus.

Šilalės rajono savivaldybė informavo, kad bus atnaujinama dalis sporto aikštynų, įrengti nauji. 2 vaikų žaidimo aikštelės bus įrengtos šalia savivaldybės įstaigų.

Švenčionių rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. įrengti vaikų žaidimo aikštelių neketinama.

Visagino savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti vieną vaikų žaidimo aikštelę 1 žaidimo aikštelę atnaujinti įrengiant vaikų žaidimo miestelį (darbus planuojama atlikti ES fondų lėšomis). Sporto aikštynų įrengti/atnaujinti 2012 m. neplanuojama.

Biržų rajono savivaldybė informavo, kad 2012 planuojama įrengti 2 sporto aikštynus kaimiškosiose seniūnijose, taip pat atnaujinti 1 sporto aikštyną.

Akmenės rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti/atnaujinti 2 vaikų žaidimo aikšteles ir atnaujinti 2 ugdymo įstaigų sporto aikštynus.

Kalvarijos savivaldybė informavo, kad šiais metais naujų vaikų žaidimo aikštelių įrengti neplanuojama, tačiau planuojama atnaujinti 2 sporto aikštynus.

Kauno rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 4 naujas sporto aikšteles bei renovuoti 11.

Tauragės rajono savivaldybė informavo, kad naujų vaikų žaidimo aikštelių šiais metais įrengti neketinama, tačiau bus įrengti/atnaujinti 2 sporto aikštynai.

Trakų rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 2 vaikų žaidimo aikšteles ir 1 vaikų žaidimo aikštelę šalia daugiabučių namų atnaujinti, taip pat įrengti naują krepšinio aikštelę bei atnaujinti 6 sporto aikštynus, žaidimo aikšteles šalia ugdymo įstaigų.

Marijampolės savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama atnaujinti 1 mokyklos stadioną.

Alytaus rajono ir miesto savivaldybės bei Klaipėdos rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. naujų vaikų žaidimo aikštelių įrengti neplanuojama.

Neringos savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 2 naujas vaikų žaidimo aikšteles.

Kėdainių rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. bus baigtos įrengti 6 vaikų žaidimo aikštelės. Vaikų žaidimo aikštelių įrengimui ir renovacijai šiais metais planuojama skirti 248 000 Lt (ES fondų ir savivaldybės biudžeto lėšų).

Jurbarko rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 14 vaikų žaidimo aikštelių bei įrengti ar atnaujinti 10 sporto aikštynų.

Panevėžio miesto savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 2 vaikų žaidimo aikšteles miesto parkuose.

Druskininkų savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 7 vaikų žaidimo aikšteles šalia senosios statybos daugiabučių gyvenamųjų namų bei atnaujinti 1 sporto aikštyną.

Varėnos rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. vaikų žaidimo aikštelių įrengti neplanuoja, tačiau planuojama įrengti 3 sporto aikšteles.

Šiaulių rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. ES fondų lėšomis planuojama atnaujinti 3 ugdymo įstaigų sporto aikštynus.

Vilniaus rajono savivaldybė informavo, kad rajono teritorijoje 2012-2013 m. planuojama įrengti/atnaujinti 44 vaikų žaidimo aikšteles – numatytų investicijų vertė yra apie 2,7 mln. Lt. Taip pat yra suplanuota įrengti 4 viešąsias erdves, pritaikytas vaikų poilsiui ir žaidimams – suplanuotų investicijų suma yra 610 000 Lt, bei atnaujinti 4 ikimokyklinių įstaigų teritorijas, siekiant įrengti modernias vaikams žaisti ir sportuoti pritaikytas erdves ir pagerinti vaikų ugdymo aplinką. Šiais metais atnaujinamos 2 sporto aikštelės ir 1 sporto aikštynas, šiems darbams skirta 2,7 mln. Lt. 2012-2013 m. yra suplanuota įrengti/atnaujinti dar 7 sporto aikšteles, šių investicijų suma yra apie 1,8 mln. Lt. Minėtos investicijos finansuojamos ES fondų, valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšomis.

Mažeikių rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 8 vaikų žaidimo aikšteles bei 6 sporto aikštynus.

Palangos miesto savivaldybė informavo, kad šiais metais ketinama įrengti 1 vaikų žaidimo aikštelę bei 1 sporto aikštyną.

Anykščių rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 4 sporto aikštynus.

Molėtų rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 4 vaikų žaidimo aikšteles (kaimiškiosiose vietovėse) bei 8 sporto aikštynus. Dar 4 sporto aikštynus planuojama atnaujinti.

Kauno miesto savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 6 vaikų žaidimo aikšteles šalia senosios statybos daugiabučių namų ir 4 – šalia naujosios statybos daugiabučių namų.

Kretingos rajono savivaldybė informavo, kad vaikų žaidimo aikštelėms lėšų 2012 m. nenumatyta. Planuojama atnaujinti 3 sporto aikštynus prie ugdymo įstaigų, panaudojant savivaldybės lėšas bei lėšas, gautas iš projekto pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 m. programos veiklos sritį „Rekreacinės teritorijos ir sporto infrastruktūros atnaujinimas, pritaikant visuomenės poreikiams“. 2012 m. planuojama skirti apie 30 000 Lt iš savivaldybės Sveikatos rėmimo specialiosios programos ir dviem sporto aikštelėms viešose rajono teritorijose įrengti. Taip pat ketinama įrengti vaikų žaidimų ir sporto aikšteles kaimiškiosiose teritorijose.

Jonavos rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 5 vaikų žaidimo aikšteles kaimiškiosiose seniūnijose bei atnaujinti 5 sporto aikštynus.

Joniškio rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 11 vaikų žaidimo aikštelių: po 1 vaikų žaidimo aikštelę šalia senosios ir naujosios statybos daugiabučių namų ir 9 vaikų žaidimo aikšteles viešosiose erdvėse. Taip pat planuojama atnaujinti 2 stadionus kaimiškiosiose teritorijose ir 1 stadioną atnaujinti.

Pagėgių savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 2 sporto aikštynus.

Radviliškio rajono savivaldybė informavo, kad 2012 m. planuojama įrengti 2 vaikų žaidimo aikšteles bei įrengti/atnaujinti 33 sporto aikštynus.

3. Vaikų žaidimo aikštelių saugumo situacija

Pažymėtina, kad Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje ir Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 8 straipsnyje įtvirtinta kiekvieno vaiko teisė į sveiką ir saugią aplinką, todėl vaikams žaisti bei sportuoti skirtos vietos turi būti įrengtos saugiai, jose žaidžiantys ar sportuojantys vaikai turi būti apsaugoti nuo grėsmių susižeisti. Europos vaiko saugos aljanso sudarytoje Europos vaiko saugos kortelėje vaikų kritimai, taip pat ir nuo vaikų žaidimų aikštelių įrenginių, yra vieni iš labiausiai paplitusių vaikų traumatizmo veiksnių.¹⁸

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos 2009 m. atliktas tyrimas¹⁹ parodė, jog nemaža dalis savivaldybių nurodė, kad jų teritorijose esančios vaikų žaidimo aikštelės ne visada

¹⁸ Child Safety Report Card: Europe Summary for 31 countries <http://www.childsafetyeurope.org/reportcards/>

¹⁹ Apibendrinimas Dėl vaikų žaidimo aikštelių ir kitų, vaikų sportui ir laisvalaikiui pritaikytų viešųjų erdvių, situacijos <http://www3.lrs.lt/pls/inter/vaikai?sakId=7912&kalbId=1>

yra saugios, jose esantys įrenginiai yra pasenę, demontuoti. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga dar 2009 m. siūlė savivaldybėms imtis veiksmų ir užtikrinti, kad vaikai būtų apsaugoti nuo galimų susižalojimų nesaugiose vaikų žaidimų aikštelėse.

Vertinant 2012 m. savivaldybių pateiktą informaciją pažymėtina, jog trečdalis savivaldybių nurodė, kad jų teritorijoje esančiose vaikų žaidimo aikštelėse vis dar yra nesaugių įrenginių, vaikų žaidimo aikštelių situacija vaikų saugumo aspektu vertintina tik kaip patenkinama. Šiaulių miesto savivaldybė pažymėjo, kad 2011 m. buvo baigti pavojingų vaikų žaidimo aikštelių įrenginių išmontavimo darbai, todėl likusieji žaidimų įrenginiai yra saugūs.

Vilniaus miesto savivaldybė pažymėjo, kad miesto seniūnijų teritorijose esančios metalinės vaikų žaidimo aikštelės yra pastatytos dar iki Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, aikštelėse esantys įrenginiai yra techniškai ir moraliai nusidėvėję. Senos vaikų žaidimo aikštelės nuolat remontuojamos, nesaugūs įrenginiai palaipsniui yra demontuojami.

Klaipėdos miesto savivaldybė informavo, kad savivaldybės teritorijoje esančių daugumos vaikų žaidimo aikštelių būklė nėra gera. Tuo atveju, jei nustatoma, kad aikštelių įranga yra visai nusidėvėjusi ir kelia pavojų vaikų saugumui, jos yra demontuojamos.

Kupiškio rajono savivaldybė pažymėjo, kad esamos vaikų žaidimo aikštelės yra prastos būklės.

Kaišiadorių rajono savivaldybė informavo, kad renovuotos ir naujai įrengtos vaikų žaidimo aikštelės yra saugios, kitos yra saugios dalinai, nes reikėtų renovuoti jose esančius įrenginius.

Kelmės rajono savivaldybė informavo, kad beveik visoje savivaldybės teritorijoje esančios vaikų žaidimo aikštelės yra blogos būklės ir jose žaisti yra nesaugu.

Šilalės rajono savivaldybė informavo, kad vaikų žaidimo aikštelės yra pakankamai prastos būklės.

Biržų rajono savivaldybė informavo, kad savivaldybės teritorijoje esančios vaikų žaidimo aikštelės ne visada yra saugios ir tinkamos vaikams žaisti. Saugiausios ir geriausiai prižiūrimos yra prie vaikų lopšelių – darželių, taip pat esančios kaimiškose teritorijose prie bendruomenių namų. Šalia daugiabučių namų vaikų žaidimo aikštelių yra beveik nelikę, arba yra tik pasenusių ir nesaugių įrenginių liekanos. Tik kelios daugiabučių namų bendrijos rūpinasi, kad vaikai turėtų bent minimalias sąlygas žaisti – yra įrengti ir gyventojų lėšomis prižiūrimi krepšinio stovai, supynės bei smėlio dėžės.

Akmenės rajono savivaldybė informavo, kad dalyje seniūnijų vaikų žaidimo aikštelės nėra kokybiškos, jas reiktų renovuoti.

Panevėžio miesto savivaldybė informavo, kad vaikų žaidimo aikštelės yra patenkinamos būklės. Keturias medines vaikų žaidimo aikšteles reikia remontuoti, tuomet jos taptų saugesnės. 100 vaikų žaidimų aikštelių reikalingas einamasis remontas.

Šiaulių rajono savivaldybė informavo, kad vaikų žaidimo aikštelių būklė yra bloga, smėlio dėžės yra nehygieniškos, nusidėvėjusi žaidimo aikštelių įranga, nuniokotas ir morališkai pasenęs lauko inventorių, išskyrus keletą naujai įrengtų aikštelių. Tokia vaikų žaidimo aikštelių būklė riboja vaikų galimybes žaisti bei didina galimų traumų riziką.

Varėnos rajono savivaldybė informavo, kad naujai įrengtos vaikų žaidimo aikštelės yra tinkamos būklės ir jose žaisti vaikams yra saugu, tačiau anksčiau įrengtas vaikų žaidimo aikšteles reikia atnaujinti, siekiant pagerinti jų saugumą.

Molėtų rajono savivaldybė informavo, kad pusė savivaldybės teritorijoje esančių vaikų žaidimo aikštelių yra netinkamos būklės.

Kauno miesto savivaldybė informavo, kad „teigti, kad savivaldybės teritorijoje esančios vaikų žaidimo aikštelės yra tinkamos būklės ir jose žaisti vaikams yra saugu“ negali.

Išvados:

4. Iš Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigoje surinktos skundo tyrimo medžiagos ir to, kas nurodyta pažymos 1 – 3 punktuose, darytinos išvados:

4.1. Vaiko teisė žaisti yra neatsiejama nuo kitų vaiko teisių, todėl negalima teigti, jog ji yra mažiau svarbi nei kitos Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje išdėstytos vaiko teisės, kurias valstybės konvencijos dalyvės yra įsipareigoję užtikrinti. Vaiko teisės žaisti ir tinkamai ilsėtis įgyvendinimas aktualus ir kitų vaiko teisių įgyvendinimo kontekste – visų pirma tinkamo vaiko sveikatos užtikrinimo, kuris suvokiamas ne tik kaip medicinos paslaugų prieinamumas, tačiau ir kiti aktyvūs valstybės veiksmai vaikų sveikatos gerinimo srityje – šiuo atveju, vaikų sveikos gyvensenos įpročių ugdymo bei kovos su vaikų nutukimu, kuris, kaip rodo pasaulinės tendencijos, pastaraisiais metais sparčiai plinta. Kompleksiškai vertinant Lietuvos vaikų galimybes aktyviai žaisti, leisti laisvalaikį ir ilsėtis, paminėtina, jog vaikų užtiknumas moksleivių vasaros atostogų metu taip pat yra labai ribotas ir neatitinkantis tikrųjų vaikų poreikių, todėl sudarant galimybes vaikams žaisti ir sportuoti jų gyvenamosiose vietose, dalinai sprendžiama vaikų užimtumo problema.

4.2. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnis nustato viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų - gyventojų poilsio organizavimą. Remiantis to paties teisės akto 5 straipsnio 1 punktu savarankiškas funkcijas savivaldybės atlieka pagal įstatymų suteiktą kompetenciją, įsipareigojimus savo bendruomenei ir jos interesais. Įgyvendindamos šias funkcijas, savivaldybės turi sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo bei įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už šių funkcijų atlikimą. Minėto teisės akto nuostatos reglamentuoja, kad už savivaldybių teritorijose esančių vaikų žaidimo aikštelių priežiūrą, naujų įrengimą yra atsakingos savivaldybės. Kalbant apie vaikų teisės žaisti, leisti laisvalaikį bei sportuoti jiems pritaikytose vietose užtikrinimo įgyvendinimą, pažymėtina, jog teisinio reglamentavimo, rekomendacijų, kiek turėtų būti vaikų žaidimo, sporto aikštelių ar kitų viešųjų erdvių, pritaikytų gyventojų (taip pat ir vaikų) aktyvam poilsiui, nėra, todėl jos turi būti įrengiamos pagal konkrečios gyvenamosios vietovės gyventojų poreikius. Tyrimo metu sisteminant savivaldybių pateiktus duomenis, šalia pateikto vaikų žaidimo aikštelių skaičiaus yra pateikta vaikų (nuo 0 iki 15 metų amžiaus) skaičius savivaldybės teritorijoje, iš kurių matyti, jog yra savivaldybių, kuriose viena vaikų žaidimo aikštelė tenka 1000 ir daugiau vaikų. Ypatingai mažai vaikams galimybių žaisti yra Alytaus, Jonavos, Klaipėdos, Skuodo, Tauragės rajono savivaldybėse. Vertinant Lietuvos savivaldybių vaiko teisių apsaugos kontrolieri pateiktą informaciją, iš kurios matyti, jog skirtingose savivaldybėse vaikų teisės žaisti įgyvendinimas yra užtikrinamas labai skirtingai, darytina prielaida, jog minėtą situaciją lemia ne tik savivaldybių galimybės skirti lėšas vaikų žaidimo, sporto bei aktyvaus laisvalaikio praleidimo vietų įrengimui, tačiau taip pat ir savivaldybių geranoriškumas bei iniciatyva, sėkmingas vietos gyventojų įtraukimas į veiklą. Pažymėtina, jog daugumos savivaldybių nuomone vaikų žaidimo aikštelių, ypač šalia daugiabučių gyvenamųjų namų, daugėja, tačiau vis dar nepakanka. Ši problema Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigoje yra žinoma nuo 2005 m., tuo tarpu vaikų žaidimo aikštelių, išskyrus kai kurias išimtis, savivaldybėse yra planuojama įrengti per metus vos po keletą, o kai kuriose savivaldybėse nei vienos (pavyzdžiui, Alytaus rajone, kur šiuo metu yra 3 vaikų žaidimo aikštelės ir išskyrus ugdymo įstaigų sporto aikštynus, vaikai neturi kitų galimybių žaisti ir sportuoti). Neneigtina, jog nemažas dėmesys šiuo metu yra skiriama ugdymo įstaigų sporto aikštynų atnaujinimui, tačiau, savivaldybės taip pat tai pažymi, gyventojams yra labai aktualios vaikų galimybės žaisti kuo arčiau jų gyvenamųjų namų.

4.3. Savivaldybės vaiko teisių apsaugos kontrolieri pateiktoje informacijoje neretai nurodė, jog vaikų žaidimo aikštelės yra nesaugios. Pažymėtina, jog nesaugių vaikų žaidimo aikštelių problema buvo iškelta dar 2005 m., kuomet Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigoje buvo renkama informacija apie vaikų žaidimo aikštelių situaciją savivaldybėse, tačiau nesaugių vaikų žaidimo aikštelių įrenginių yra išlikę iki šiol. Neneigtina, jog už vaikų saugumą bei tinkamą jų priežiūrą yra atsakingi, visų pirma, tėvai ir tikėtina, jog vaikai nesaugiomis vaikų žaidimo aikštelėmis gali ir nesinaudoti, tačiau šiuo atveju svarstytinas klausimas dėl tokių vaikų žaidimo aikštelių, kurios yra nesaugios, reikalingumo, nes vaikai arba jomis nesinaudoja, arba gali susižeisti. Problemą aštrina ir tai, jog vaikų žaidimo aikštelėmis dažniausia naudojasi jaunesnio

amžiaus vaikai, todėl jų saugumas yra ypač svarbus. Vaikų saugumo užtikrinimas bei apsaugojimas nuo galimų traumų turi būti neginčijamas prioritetas.

4.4. Iš savivaldybių pateiktų duomenų pastebima tendencija, jog nemažai vaikų žaidimo aikštelių, sporto aikštynų bei kitų aktyvaus laisvalaikio praleidimo vietų yra įrengiama ES fondų lėšomis, įgyvendinant įvairius projektus. Ypatingai tai pastebima kaimiškųjų teritorijų savivaldybėse, kur projektų iniciatoriai yra vietos veiklos grupės, bendruomenės. Neneigtina, jog toks problemos būdas yra sėkmingas, tačiau darytina prielaida, jog tik tose savivaldybėse, kur patys gyventojai geba aktyviai šioje visuomeninėje veikloje dalyvauti. Savivaldybės, kurios neturi galimybių skirti vaikų žaidimo ir aktyvaus laisvalaikio praleidimo vietų įrengimui biudžeto lėšų, manytina turėtų aktyvinti gyventojus naudotis galima parama.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, remdamasi tuo, kas išdėstyta, bei atsižvelgdama į teisės aktuose įtvirtintus prioritetinius vaiko interesų bei vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugos ir gynimo principus, ir vadovaudamasi Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo 11 straipsnio 2 punktu, 24 straipsnio 7 punktu, **nusprendžia:**

1. Prašyti atkreipti savivaldybių dėmesį, į tai, kad daugumoje jų vaikų žaidimo aikštelių ir kitų, vaikų sportui bei žaidimams, pritaikytų viešųjų erdvių vis dar nepakanka ir būtina ieškoti būdų situaciją gerinti. Ypatingai mažai galimybių žaisti žaidimų aikštelėse ir aktyviai ilsėtis turi Alytaus, Jonavos, Klaipėdos, Skuodo, Tauragės rajonuose gyvenantys vaikai.

2. Parašyti savivaldybių atkreipti ypatingą dėmesį į vaikų saugumo bei apsaugojimo nuo galimų traumų užtikrinimo prioritetiškumą ir skubiai spręsti nesaugių vaikų žaidimo aikštelių ir įrenginių problemą, juo labiau, jog vaikų žaidimo aikštelėse dažniausia žaidžia jauniausieji vaikai.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė